

plata pocztowa uiszczona ryczałtem.

WIADOMOŚCI CODZIENNE

Rok 1 | Łódź, czwartek dnia 28 października 1926 r.

Numer pojedynczy 20 groszy

Nr 177

Redakcja otwarta codziennie od godziny 9-ej rano do godziny 8-ej wieczorem bez przerwy.
Redaktor przyjmuje od godziny 6-ej do 7-ej wieczorem.

Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od 11-1 przed południem.
Administracja czynna codziennie od godziny 9-ej rano do godziny 7-ej wieczorem bez przerwy.

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Zawadzka 7. Tel. 13-44.
I Filja Administracji: Łódź, ulica Piotrkowska Nr. 35.
II Filja Administracji: Łódź, Nowomiejska 15. Telefon 34-97.

Przedłużenie pełnomocnictw dla rządu angielskiego.

Premjer Baldwin pośredniczy w zatargu węglowym.

Zdanie Churchilla.

LONDYN, 27.10. (PAT). Kanclerz skarbu W. Churchill oświadczył, że obecne inicjatywa rozwiązania konfliktu w przemyśle węglowym powinna wyjść od kół zainteresowanych. Zadanie rewizji dotychczasowego ustawodawstwa w sprawie likwidacji zatargów w przemyśle znajdują uzasadnienie w zmianie stosunków.

Przywileje i immunitety, przyznane Trade Unionom, zostały nadużyte w sposób, następcząco obecnie konieczności rewizji obowiązujących przepisów. Rewizja ta odnosić się ma do 4-ch zagadnień głównych: 1) wolności pracy, 2) określania granic immunitetów Trade Unionów, przechodzących w akty, krzywdzące całe społeczeństwo przez organizowanie strajku powszechnego, 3) prawa obciążenia związków stowarzyszonych opłatami na rzecz jednego ze związków strajkujących i prawa od mowy takich opłat, 4) konieczności poddania decyzji o strajku ogólnemu głosowaniu zainteresowanych. Wszystkie powyższe sprawy stanowią obecnie przedmiot szczegółowego badania.

Baldwin pośredniczy.

LONDYN, 27.10. (ATE). Wczoraj odbyła się konferencja premiera Baldwina, ministra skarbu Churchilla, ministrowi górnictwa z przedstawicielami rady generalnej związków zawodowych.

Konferencje

przygotowawcze.

LONDYN, 27.10. (PAT). Delegaci rady generalnej kongresu Trade Unionów, którzy omawiali wczoraj wieczorem z premierem Baldwinem i kilku innymi ministrami sprawę kryzysu w przemyśle węglowym, złożyli dziś rano na posiedzeniu rady generalnej sprawozdanie z tej rozmowy. Ze sprawozdania tego wynika, że przedstawiciele rządu dali do zrozumienia, iż rząd podejmuje się znowu akcji pośrednictwa, o ile będzie miał pewność, że rada generalna występuje w całkowitym porozumieniu z przywódcami związku górników.

Ponadto premier Baldwin wyraził gotowość udzielenia delegatom rady w każdej porze posłuchania w sprawach,

dotyczących porozumienia w górnictwa. Dalsze rozmowy z premierem lub przedstawiicielami rządu uzależnione są z tem od wyniku narad, które prowadzą obecnie przedstawiciele rady generalnej z przedstawicielami górników.

* * *

LONDYN, 27.X (PAT) Rada generalna kongresu Trade Unionów na dzisiejszym posiedzeniu postanowiła zwrócić się do komitetu wykonawczego związku górników o odbycie wspólnej konferencji w celu omówienia sprawy podjęcia pracy w kopalniach.

Spodziewają się, że konferencja ta odbędzie się w najbliższym czasie i że przed jej odbyciem nie poczynione zostaną żadne kroki.

Cooock zgadza się.

LONDYN, 27.X (ATE) Sekretarz federacji górniczej Cooock, który znajdował się na prowincji, został telefonicznie wezwany do Londynu w związku z propozycją Rady na zwołanie wspólnego posiedzenia Cooock wyraził zgodę na propozycję Rady. Do posiedzenia piątkowego przywiązywane jest wielkie znaczenie.

Izba gmin projekt przyjęła.

LONDYN, 27.X (PAT) Izba gmin przyjęła 185 głosami przeciwko 160 projekt ustawy w sprawie przedłużenia pełnomocnictw rządowych na następny miesiąc.

Ameryka niezadowolona z przemówienia Stresemanna.

LONDYN, 27.10. (ATE). Korespondent dyplomatyczny „Daily Telegraphu” donosi iż ostatnie oświadczenia Stresemanna złożone w ostatnich czasach wywołały w kołach rządowych Ameryki zdziwienie i niechęć. Pomysł ministra Stresemanna aby Ameryka zapłaciła Francji za ewakuację strefy nadreńskiej został odrzucony przez Amerykę jako nienadający się do dyskusji. Stworzenie niemiecko francuskiego kartelu stalowego zagraża dotkliwie interesom amerykańskiego przemysłu metalowego na rynkach europejskich. Liczne wyrzuty ministra Stresemanna w sprawie

paneuropejskiej jedności w dziedzinie gospodarczej i ogłoszenie manifestów doprowadziło niezadowolenie Waszyngtonu do szczytowego punktu.

Nierealnym jest pomysł niemiecki zwołania międzynarodowej konferencji dla zredukowania wierzitelności amerykańskiej. Rząd Stanów Zjednoczonych zdziwiony jest, że niemiecki rząd pozwolił sobie na podobne wystąpienia przeciwko Ameryce pomimo iż Stany Zjednoczone uczyniły dużo dobrego dla Niemiec na polu dyplomatycznym i w sprawach kredytów handlowych.

Ukonstytuowanie się prezydium senatu gdańskiego.

GDANSK, 27.X. (PAT). Na dzisiejszym posiedzeniu sejmiku gdańskiego dokonano wyborów uzupełniających do prezydium sejmiku. W miejsce wiceprezydenta Spieła, który ustąpił ze swego stanowiska z powodu zatargów z komunistami, na stanowisko pierwszego wiceprezydenta wybrano socjaldemokratę Gębla, a na drugiego — centrowca Neubauera.

W dalszym ciągu posiedzenia dokonano wyboru czterech senatorów parlamentarnych, zaproponowanych przez nową koalicję, złożoną z nacjonalistów, liberalów, centrum i grupy urzędniczej.

Od udziału w głosowaniu wstrzymali się posłowie polscy, socjaldemokraci, komuniści, niemiecko-gdańska partia ludowa i narodowo-socjaliści.

Wiceprezydentem senatu wybrany został nacjonalista niemiecki Riepe.

Następnie wybrano 13-tu senatorów. Zaprzysiężenie nowo wybranych senatorów odbędzie się na posiedzeniu jutrzejszym, w piątek zaś prezydent senatu wygłosi expese programowe.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego zabrał głos były wiceprezydent senatu, poseł nacjonalistyczny Ziehm, który usiłował oczyścić się z zarzutu przemyslnictwa, uczynionego mu przez kilku posłów oraz przez prasę.

Konferencje w ministerstwie skarbu.

Warsz. spr. parl. „Wiad. Codz.” telef.:

Wczoraj odbyła się w ministerstwie skarbu długa konferencja w sprawach związanych z zaleceniami i radami prof. Kemmerera. Prócz ministra skarbu wzięli udział w tych obradach prof. Adam Krzyżanowski i wiceprezes Banku Polskiego dr. Młyński. W wyniku obrad konferencji utworzona ma być w najbliższym czasie rada finansowa przy ministerstwie skarbu, jako instytucja opiniodawcza i doradca, która również zajmie się ściśle przestrzeganiem i badaniem wspomnianych rad amerykańskiego finansisty. W skład rady wejdą byli ministrowie skarbu oraz wybitni finansyści i skarbowcy, m. in. wejsz ma również do rady b. minister skarbu, poseł Jerzy Michalski, z którym minister Czechowicz odbył rano konferencję już drugą z rzędu. Rada finansowa, która ma być obecnie utworzona, była już dawniej projektowana przez ministra Władysława Grabskiego za czasów jego gabinetu, a utworzenie jej zostało później odroczone.

Minister Zaleski u p. premiera.

Warsz. spr. parl. „Wiad. Codz.” telef.:

Minister spraw zagranicznych, p. August Zaleski, został przyjęty w godzinach popołudniowych przez premiera, który odbył z nim dłuższą konferencję w sprawach związanych z polityką zagraniczną.

PREMIER BALDWIN.

Przedstawiciele robotników zwrócili się do premiera z wezwaniem do pośrednictwa między pracą a kapitałem. Rząd odwołać się ma do duchowieństwa, które w swoim czasie uczyniło próbę załagodzenia konfliktu w przemyśle węglowym a która jednak została odrzucona przez obie strony.

Opamiętać się!

Prasa ukraińska od pewnego czasu w gwałtowny sposób atakuje Żydów. Nie mija dzień, aby na łamach poczytnych dzienników nie pojawiły się napaści, zwrócone przeciw tej lub innej warstwie żydostwa, a ostatnio rozpoczyna się planowa propaganda w kierunku zorganizowania bojkotu. Zdawaćby się mogło, że społeczeństwo ukraińskie doszło do przekonania, że pora hunki z Żydami są obecnie najaktualniejszą i najpozytywniejszą dla niego kwestją. Tym zasem ostatni mord polityczny najjaskrawiej odsłonił ranę, jątrzącą życie polityczne w kraju.

Kwestja narodowościowa w Polsce znajduje się bezspornie obecnie w stadium krytycznym. Jeżeli kiedykolwiek zynione były jeszcze jakieś próby w kierunku zmniejszenia tarc narodowościowej, to dziś pod tym względem nie zego się nie przedsięwzięje. W czasie, w którym państwo polskie walczyło o przyznanie mu Gali i Wschodniej, sejm polski oficjalnie proklamował konieczność utworzenia uniwersytetu ukraińskiego. Galicja wsławnie stała się częścią integralną państwa, a o uniwersytet nikt się nie troszczył.

Gdy po zamordowaniu prezydenta Narutowicza, pod wpływem Marszałka Piłsudskiego powołany został do steru rządów generał Sikorski, oparty między innymi na ukraińcach i białorusinach, wydawało się, że rząd ten nie zaniedba kroków, aby w części przynajmniej zaspokoić słuszne żądania słowiańskich narodowości. Niedługo trzeba było czasu, aby nadzieje obu tych narodów przysły, a reprezentacje ich zmuszone zostały do podjęcia najostrzejszej opcji. Odtąd już zupełnie jawnie rządy prawicowo piastowe odrzucają wszelkie możliwości zbliżenia się do mniejszości narodowych w Polsce. Masowe aresztowania, otaczanie ziem zamieszkałych w większości przez ukraińców i białorusinów opieką defenzywy, zaniedbywanie zupełne interesów gospodarczych, brak pomocy w odbudowie zniszczonego gospodarstwa, terror polityczny, a co najgorsze, gnębienie szkolnictwa narodowego, oto system tych rządów w stosunku do obu mniejszości słowiańskich.

Przyszedł przewrót majowy, przez który wiele nadziei wpoił w społeczeństwo Powszechnie sądzono, że rząd powołany z woli marszałka Piłsudskiego zechce się na całej linii odgraniczyć od systemu i metod rządów endeckich. Spodziewano się, że po uregulowaniu pewnych spraw osobistych, rząd wystąpi z programem załatwienia sprawy narodowościowej w Polsce, że działalnością swoją dążyć będzie do zgrupowania obok siebie tych warstw mniejszości narodowych, które zgodne po życie narodów państwo zamieszkujących, uważają jeszcze za możliwe, a w rozwoju państwa nie widzą sprzeciwienia interesów swego narodu. Poza kilku okólnikami, powtarzanymi zresztą przy różnych sposobnościach nie zdobył się rząd na żaden czyn. Gdyby przynajmniej w rządzie tym znalazło się zrozumienie dla konieczności jak najszybszego zlikwidowania działalności p. Stanisława Grabkiego, gdyby ministerstwo wyznało i oświecenia publicznego rządu p. marszałka Piłsudskiego doraźnie zerwało z systemem utrakwizacji, mogłoby być odnośne wrażenie, że w rządzie tym zapanował inny duch. Tymczasem i pod tym względem nic się nie zmieniło.

Sytuacja jest krytyczna. Każdy któremu stosunki w kraju nie są obecne, wie że niezadowolone, gorące — opanowały prawie już całe społeczeństwo ukraińskie.

Każda wieś, każda osada ukraińska jest jakby zamkniętą twierdzą, w której lęgną się i rozrastają objawy moralnego buntu przeciw dzisiejszemu stanowi rzeczy.

Czy niema w Polsce nikogo, kto ryba nie widział skutków tego? Czy w istocie i w dzisiejszej sferze rządowej panuje przekonanie, że na dłuższą metę rządzić można bagnami?!

Gdy z okazji pobytu prezydenta Rzplitej — p. Wojciechowskiego — we Lwowie we wrześniu 1924 roku, student ukraiński bombą manifestował nastroje, panujące w pewnych sferach ukraińskich, nie zaniedbały niektóre czynniki polskie żadnego środka, aby w oczach świata czyn ten przedstawić jako zbrodnię żydowską. Czynniki te, zainteresowane zresztą w pogłębianiu nienawiści narodowościowych, wołały uniewinnić istotnych sprawców zamachu, byleby tylko nie dać zagranicy dowodu na to, że kwestja ukraińska w całej jaskrawości zakała załatwienia. Niestety i faktycznym sprawcom brakło w ostatecznej chwili odwagi, aby wziąć na siebie odpowiedzialność za ten czyn.

W ostatnich dniach znowu czyn zbrodniczy zaalarmował opinię publiczną. Bez względu na to, czy nazwiska sprawców będą znane, nie ulega żadnej kwestji, że z kół niezadowolonych, przesiąkniętych świadomością, że inne środki nie doprowadzą do celu, czyn ten wyszedł.

Czy trzeba jeszcze bardziej wymownych dowodów na to, że dzisiejsza sytuacja niemożliwa jest do zniesienia, że rząd, który z rewolucji wyszedł i a rewolucji był swój opiera, nie może

jak strus chować się pod skrzydła i nie widzieć, co się dokola niego dzieje.

Mimo pewnych sukcesów polityki zagranicznej, mimo mniej lub więcej szczerzych aljansów, sytuacja zagraniczna Polski nie jest różowa. Ze Wschodu i Zachodu zardrosnem okiem spogląda na nią wróg i czyha na sposobność załatwienia swych odwiecznych porachunków. Nie w imię prawdziwie zrozumiałych ideałów demokracji przyznały sowieta ludności ukraińskiej w Rosji daleko idące koncesje kulturalne. Decydował tu raczej moment politycznego racjonalizmu i tych taktycznych względów, które nie powinny być obce rozsądnej polityce narodu.

Stało się to bez kwestji z wielką szkodą dla Państwa Polskiego, że dało się ono wyprzedzić pod tym względem sowieta. Oile silniejszą byłaby pozycja Polski, gdyby Polska, a nie sowiety, była w oczach ludu ukraińskiego tym pierwowzorem, który daje mu możność kulturalnego wyżycia się.

Rząd Marsz. Piłsudskiego przed ciężkim stoi zadaniem. Jeśli dotychczas nie zdawał sobie sprawy z doniosłości zagadnienia mniejszości narodowych, jeżeli obcą była mu świadomość jak groźnie zaostrożoną jest sytuacja, winien w obliczu niedawno dokonanej zbrodni odważnie spojrzeć w oczy prawdzie i z niej wyciągnąć należyte konsekwencje. Istnieć będzie Polska potężna i spokojna, jedynie oparta o nienaruszone zasady wolności i swobody wszystkich narodów, ją zamieszkujących.

Jeżeli zamiast tych swobód, rzuca się mniejszościom groźbę ukrócenia ich praw wyborczych, to nie dziw, że posiew taki rodzić może zbrodnie. Daleki jestem od tego, abym kiedykolwiek pochwalał jakiś czyn zbrodniczy. Ale nie zmieni to postaci rzeczy, że obowiązkiem mężów, odpowiedzialnych za losy państwa, jest zbadać podkład, na jakim zbrodnie się rodzi i usunąć przy czynie, które zbrodnię zrodziły.

Stosunki żydowsko ukraińskie w tej połaci kraju pogorszyły się w ostatnich czasach. Z obu stron niejednokrotnie czyniono sobie wzajemne wyrzuty i drażniono opinię publiczną. Nie snaski, między nami panujące, nie są jednak tak wielkie, byśmy w obliczu doniosłości chwili nie zdawali sobie sprawy z tego, że obowiązkiem naszym jest publicznie zmanifestować stanowisko nasze wobec ostatniego smutnego faktu.

Interes państwa nie może iść w kierunku sprzecznym z rozwojem narodów, państwo zamieszkujących, jak interes narodów, zarówno polskiego, jak i ukraińskiego, wtedy będzie zabezpieczony, gdy wykreślone zostaną z wszystkich stron nareszcie wytyczne współżycia i współdziałania jednych kosztami drugich, nie zaś, jak dotąd, wytyczne i programy życia i działania jednych z szkodą drugich.

Dr. Henryk Rozmarin
poseł na Sejm.

Sytuacja polityczna Jugosławiji.

(Korespondencja własna „Wiadomości Codziennych“)

BIAŁOGRÓD, w październiku 1926.

Tematem dnia jest tutaj wciąż jeszcze zażegnany już wprawdzie kryzys rządowy, który wywołany został, jak wiadomo, niemiłym incydentem podczas przyjazdu parlamentarzystów czechosłowackich do Zagrzebia. Dziecinem byłoby jednak przypuszczać, iż ów incydent był istotną przyczyną zwrotu w dotychczasowej polityce koalicji radykałno-radykalskiej. Dlatego też społeczeństwo jugosłowiańskie wciąż jeszcze zajęte jest gorączkowym poszukiwaniem głębszych przyczyn politycznych ostatniego przesilenia rządowego. Prasa stołeczna pełna jest najrozmaitszych domysłów i przypuszczeń na ten temat, ale pomimo to właściwe tło niedawnego kryzysu w dalszym ciągu pozostaje i chyba na dłuższy czas pozostanie „tajemnicą urzędową“. A tak samo, jak i

faktyczna przyczyna przesilenia, utajona zostanie w splotach subtelnych nitek osobistej polityki oraz najrozmaitszych pozarządowych i pozaparlamentarnych wpływów, z jakich składa się tkanina współczesnego życia politycznego, niewątpliwie i treść „porozumiewawczego protokołu“, podpisanego w tych dniach przez radykałów i radyków ów.

Jedynym konkretnym faktem w tej powodzi niepotwierdzonych i często dość samowolnych kombinacji i domysłów jest decyzja postanowienia kooptowania do rządu słowiańskiego stronnictwa klerykałnego posła Koroszcza. Ale Koroszec i jego wierni nie okazują w danej chwili zbyt wielkiej chęci do przyjęcia tej w gruncie rzeczy dość ponętnej propozycji, nie chcąc, jak widać, brać na siebie odpowiedzialności za współpracę z rzą-

dem tak niepewnym, jak obecny gabinet Uzunowicza. Wskazują oni na to, że nikt nie wie, kto i kiedy w tej jedynie, napozór pewnej konstelacji rządowej znów zacznie wywoływać trudności, a prócz tego obawiają się, że dezyza radykałów i radykalszców do powołania do rządu przedstawicieli Słowienów ma na celu jedynie umożliwienie przy pomocy ich głosów przyjęcia przez parlament drugiej części Konwencji jugosłowiańsko-włoskiej.

Kierując się powyższymi rozważaniami, Koroszec działa nadzwyczaj ostrożnie. Musi się on dobrze nad tym zastanowić, czy warto kosztem konwencji włoskiej przyjąć zaofiarowaną mu przez koalicję serbo-chorwacką rządową bułeczkę z masłem w miejsce suchej skiby chleba opozycyjnego. Rezerwa Słowienów jest zupełnie zrozumiała, gdyż już teraz można przewidzieć, że uchwalenie przez Skupszczyznę konwencji włosko-jugosłowiańskiej pociągnie za sobą energiczną ofensywę radykałno-narodowych wyborców przeciwko rządowi i jego polityce zagranicznej.

Zagadnienia polityki zagranicznej naogół nie są przedmiotem zbyt niego zainteresowania jugosłowiańskiej opinii publicznej, jednakże kwestja stosunku królestwa SHS do Włoch stanowi w tym kierunku wyjątek. Z tem musi się Koroszec stanowczo liczyć. Wie on, że konwencja włosko-jugosłowiańska jest wśród szerokich mas wyborców niepopularna. Ale wie również, że współpraca z rządem mogłaby Słowienom przynieść cały szereg korzyści. Pierwszy czynnik przemawia za pozostaniem słowiańskiego stronnictwa klerykałnego w opozycji, drugi zaś za przyjęciem zaofiarowanej teki ministerjalnej, wybór jest tu trudny. Mimowoli nasuwa nam się porównanie z Herkulesem: Herkules na rozdrożu. Wprawdzie tym razem chodzi o całkiem maluczkiego Herkulesa z zachodniego pogranicza Jugosławiji, tem nie mniej decyzja jego może mieć znaczenie bardzo daleko idące.

GUMOWA ŁÓDŹ OPATRZONA MOTOREM.

Wiadomości gospodarcze.

Autorytet Kemmerera a waloryzacja podatków.

W ostatnich dniach ukazała się wiadomość, przez ministerstwo skarbu, że prof. Kemmerer proponował waloryzację podatków. Rząd rady tej nie korzystał, gdyż stoi na stanowisku, iż samo zwiększenie wyjątkowości podatków dotychczasowych o 10 proc. podwyżką, uchwaloną przez sejm, wystarczy na pokrycie preliminowanych wydatków zwyczajnych.

Sam rząd przyznaje, że dlatego publikuje opinię prof. Kemmerera, bo z rozmaitych stron wyrażono opinię o do zbyt niskiej wysokości budżetu na rok 1927/28, chce więc udowodnić, że prof. Kemmerer proponując waloryzację podatków państwowych był zwolennikiem jeszcze większego budżetu. Szkoda, że rząd ogłasza in extenso opinię prof. Kemmerera o skarbowej stronie budżetu, natomiast zbywa jednym słowem ekonomiczne ujęcie budżetu ze strony prof. Kemmerera, a właśnie nas interesuje opinia o stanowisku Kemmerera wobec gospodarczej strony budżetu. Kemmerer pochodzi z kraju, gdzie granicą przy wydatkowaniu państwa jest siła ekonomiczna kraju.

Obciążenie podatkowe na głowę ludności wynosiło w Stanach Zjednoczonych po wyeliminowaniu długów wewnętrznych w r. 1913 w 14,3 dol., a w r. 1925 20,4 dol., ale dochód społeczny wzrósł w Stanach Zjednoczonych o kilkadziesiąt procent. Mimo to obciążenie podatkowe jest teraz mniejsze w Stanach Zjednoczonych niż było np. w r. 1920.

U nas natomiast skonstatował prof. Kemmerer, że mimo wzmaganie się ruchu handlowego i, mimo wzrostu zaufania, musimy się liczyć z tem, że walka o ekonomiczną odbudowę Polski dopiero się rozpoczęła. Przekonał się, że mimo „dumpingu” z powodu braku kredytów jest nasz bilans handlowy — „przemysłowy” ujemny i zachodzi obawa, że z powodu syndykalizacji i racjonalizacji przemysłu w innych krajach, nasz bilans handlowy „przemysłowy”, zwłaszcza przy wzroście zapotrzebowania wewnętrznego pozostanie ujemnym przez długie lata.

Przekonał się Kemmerer, że i nasz bilans rolniczy nie jest narazie podstawą stałego aktywnego bilansu handlowego, bo rolnictwo tak jak przemysł pozbawione jest kredytów dostosowanych do potrzeb produkcji.

Wiedział już przed wyjazdem z Polski, że nie zanoszą się na eksport zboża, bo nie mamy nadwyżki ponad nasze zapotrzebowanie, zwłaszcza, że urodzaj kartofli jest niski i niedobór będzie musiał być pokryty zbożem.

Skoro ludność wiejska nie ma zboża na eksport, to nie tylko ucierpi na tem nasz bilans handlowy, ale zmniejszy się również konsumpcja wewnętrzna przedewszystkiem artykułów przemysłowych, bo chłop nie będzie miał za co kupować.

P. Kemmerer na pewno zwrócił uwagę rządowi, że po ustaniu strajku węglowego w Anglii stracimy nie tylko angielski rynek ale i inne rynki zbytu i z trudem uda się nam wywozić miesięcznie 800 tys. tonn węgla zamiast 2 miliony w czasie trwania strajku. Zmniejszony wywóz węgla musi za sobą pociągnąć wzrost bezrobocia.

Wzrost bezrobocia spowoduje zmniejszoną siłę kupna ludności miejskiej i zachwianie się innych gałęzi przemysłu, które teraz pracują nawet na trzy zmiany.

Gdyby kapitał międzynarodowy pomagał nam, tobyśmy się nie trwożyli nawet, gdyby nasz bilans handlowy był przez jakiś czas passywny, ale skoro kapitał zagraniczny stroni od nas (i to wiedział bardzo dobrze Kemmerer), to trudno zrozumieć, jak w tej sytuacji gospodarczej mógł do-

radzać rządowi waloryzacji dochodów państwowych.

Kemmerer wie, że państwo tylko wtedy powinno powiększyć swoje wydatki, gdy wzrasta i pomnaża się kapitał produkcyjny społeczeństwa, co znajduje swój wyraz w dorzucaniu coraz to nowych kapitałów oszczędzonych do społecznego majątku produkcyjnego.

Nie przeczymy, że pomnożyliśmy w ostatnim czasie nasz kapitał produkcyjny, ale trzeba się z tem liczyć, że cały nasz kapitał produkcyjny jest taki nieznaczny, że nie starczy na uruchomienie nawet części naszych warsztatów pracy.

Prawdą jest, że odpływ dewiz do Banku Polskiego spowodował zwiększenie emisji banknotów, wskutek tego ożywił się handel. Ale to ożywienie się tempa życia ekonomicznego nie odrzuca jeszcze takiego dochodu społecznego, by starczył na konsumpcję społeczną, kapitalizację i zwiększone dochody państwowe.

Rząd zestawia może suche cyfry dochodów z r. 1925 z cyframi z r. 1926 i utrzymuje wzrost dochodów państwowych. Ale to suche zestawienie cyfr nie daje nam prawdziwego obrazu. Prawdą jest, że dochody państwa były w pierwszych siedmiu miesiącach b. r. o blisko 40 mil. większe niż w tym samym czasie roku ubiegłego, ale jeśli się uwzględni siłę kupna złotego, to wykazuje się, że dochody państwa mimo liczebnego wzrostu są w złotych indeksowych o 26 proc. mniejsze, niż w tym samym czasie roku ubiegłego.

W tej różnicy faktycznych wpływów uwidacznia się zubożenie ludności w Polsce, zwłaszcza, że przeciętne życie gospodarcze się nieco ożywiło i co daje większą podstawę podatkową a ministerstwo skarbu energiczniej egzekwowało podatki w bieżącym roku niż w tym samym czasie roku ubiegłego. A przeciętne wpływy faktyczne były mniejsze, bo mniejsza jest produkcja i konsumpcja.

Z dotychczas ogłoszonych raportów Kemmerera wynika, że wziętych w stosunki nasze i poznał nasze życie gospodarcze i trudno przypuścić, aby ten który zęgnając nasz kraj powiedział, że nie wolno nam się oddawać nieusprawiedliwionemu optymizmowi, tylko trzeba zacisnąć zęby i pracować, mógł równocześnie doradzać waloryzację podatków czyli zwiększony budżet. Poznał on dokładnie źródła, z których państwo nasze czerpie swoje dochody. Przekonał się, że w ostatnich latach nie tylko wzrósł nasz dochód społeczny, ale że skonsuowaliśmy nawet część majątku narodowego. Przyjmijmy, że zaczynamy z powodu lepszej koniunktury kapitalizować część dochodu społecznego, to nie mógł Kemmerer doradzać waloryzacji podatków, która uniemożliwił kapitalizację dochodów. Nie mógł i dlatego doradzać, bo poznał, że nasza obecna pomyślna koniunktura jest przejściowa, a w przejściowej koniunkturze nie może państwo podwyższyć swoich wydatków.

Dlatego wątpimy, czy rada Kemmerera odnosi się do obecnego roku budżetowego.

Dr. F. Rotenstreich
Senator.

Dolar i Złoty.

W dniu wczorajszym na łódzkim nieoficjalnym rynku walutowym kurs dolara kształtował się na poziomie w płaceniu 9,02, w żądaniu 9,03 9,03 i pół.

Tendencja spokojna.

Z Warszawy donoszą:

Obrót na wczorajszej giełdzie walutowej sięgał zwykłej normy, t. j. 400.000 dolarów. Zapotrzebowanie było prawie całkowicie pokryte przez Bank Polski, gdyż udział banków prywatnych był nieznaczny.

Na nieoficjalnym rynku walutowym płacono za dolara 9,01

CZEKI:

Belgia 25,15, 25,24 25,09
Holandia 360,75, 361,65 359,85
Londyn 43,68 43,79, 43,57
New-York 9.—, 9,02, 8,98
Paryż 28,60, 27,57, 27,45
Praga 26,72, 26,78 26,66
Szwajcaria 174.—, 174,43 173,57
Włochy 59,62, 59,72 59,53

AKCJE.

Bank Polski 84,50 83,50, 84,75
Dyskontowy 8,25, 9.—
Bank Handlowy 3,30, .
Przem. Lwów 0,18
Zjedn. Ziem. Polskich 1,60
Zarobkowy 6,60
Cerata 0,68, 0,70
Kijewski 0,18 0,21
Puls 4,20
Spiess 2,90 2,80
Elektryczność 46.—
Chodorów 125.—, —
Czersk 0,37,
Częstocice 1,30
Michałów 0,27,
Cukier 3,85 3.— 2,95
Firley 0,40,
Węgiel 76.— 77,50 77.—
Nobel 2,60, 2,70
Cegielski 16.—
Lilpop 17,75, 18,25, 18
Modrzejów 3,30 3,65
Norblin 1,00, 1,05
Ostrowieckie 7,35 7,75 7,65
Rudzki 1,20, 1,24
Zieleniewski 13,25, 13,50
Zawiercie 15,50
Zyrardów 12,50, 12,25 12,50
Borkowski 1,30,
Haberbusch 69.—,
Spirytus 1,80,
Lombard 3.— 2,80

Londyn 27,10 (PAT) N.Jork 4,84,
25[32,—4 84,18, Holandia 12,12,3/8,
Francja 159,25, Belgia 34,85,3/4 Włochy
113,25, Niemcy 20 39,1[4, Szwajcaria
25,14, Hiszpania 32,20, Portugalia
2,53, Danja 18 23, Szwecja 18 14,3[4,
Norwegia 19,40,1[2, Helsingfors 192 50
Praga 106,62, Wiedeń 34,35, Warsza-
wa 44.—

Paryż 27,10 (PAT) Londyn 158,65,
N.Jork 32,65,1[2 Belgia 456.—, Hiszpania
4,93,25 Włochy 142, Szwajcaria
629,50, Holandia 13,05, Norwegia 815,
Szwecja 876.—, Praga 96,60, Rumunja
18,35.

Gdańsk 27,10 (PAT) 100 marek
Rzeszy 122,397—122,703, 100 złotych
57,13—57,27,— 100 dolarów 516,27,—
telegraf. wypłata na Warszawę 56,99
57,13.

Notowania złotego polskiego w
dniu 27,10 Za 100 złotych: Londyn
44.— Zurych 58 — Berlin 46,41—46,89
wypłata na Warszawę Katowice i
Poznań 46 355—46,595, Gdańsk 57,13
—57,27, wypłata na Warszawę 56,99
—57,13, Wiedeń czekei 78,35—78,85,
banknoty 78,30—79,30,— Ryga 59.—

Nowy rozkład jazdy

Od 1 października.

ŁÓDŹ-FABRYCZNA:

Przychodzą:

1.00 — z Kolaszek (pociąg miejscowy),
4.18 — z Kolaszek—Sosnowca,
7.28 — z Kolaszek—Sosnowca,
9.40 — z Częstochowy,
10.25 — ze Skarżyska i Warszawy,
13.26 — ze Skarżyska,
14.50 — z Sosnowca i Częstochowy,
16.80 — z Warszawy,
20.01 — z Tarnobrzega,
20.25 — z Kolaszek — Częstochowy i z Krakowa (pośpieszny)
21.30 — z Kolaszek—Warszawy,
22.17 — z Warszawy (pociąg pośpieszny) (z Kolaszek)

Odchodzą:

1.40 — do Kolaszek (połączenie z Warszawą, Skarżyskiem i Tarnobrzegiem),
7.00 — do Kolaszek
7.50 — do Warszawy (pociąg pośpieszny, bezpośredni) i Krakowa
9.05 — do Tarnobrzega
11.50 — do Kolaszek (połączenie z Warszawą)
13.25 — do Kolaszek (połączenie z Warszawą)
14.55 — do Kolaszek
15.50 — do Kolaszek (połączenie z Częstochową i Krakowem) i Krynicy (tylko w paźdz.)
16.40 — do Częstochowy
19.30 — do Warszawy
19.41 — do Skarżyska
20.20 — do Kolaszek i Wiednia
22.58 — do Kolaszek (połączenie z Warszawą, Częstochową i Krakowem).

ŁÓDŹ-KALISKA:

Przychodzą:

1.49 — z Warszawy
3.05 — z Kępna (przez Leszno)
6.30 — z Krakowa
6.34 — z Poznania (pośpieszny)
8.15 — z Łowicza
8.45 — z Gdańska
8.55 — z Poznania (przez Kutno)
8.50 — z Ostrowia
10.17 — ze Lwowa
11.59 — z Warszawy (pośpieszny)
12.45 — z Warszawy
13.11 — z Poznania (przez Kutno)
13.28 — z Poznania (przez Kalisz)
16.03 — z Łowicza
18.11 — z Poznania (pociąg pośpieszny)
18.23 — z Kolaszek
19.25 — z Poznania
20.15 — z Płocka i Ciechocinka
21.52 — z Warszawy
23.25 — z Warszawy (pociąg pośpieszny).

Odchodzą:

2.04 — do Leszna—Kępna
3.17 — do Warszawy
6.42 — do Warszawy (pociąg pośp.)
7.15 — do Warszawy
7.40 — do Poznania
8.00 — do Kolaszek
9.05 — do Poznania (przez Kutno) i do Ciechocinka
10.50 — do Łowicza
12.07 — do Poznania (pociąg pośp.)
12.58 — do Poznania
13.43 — do Warszawy
15.15 — do Lwowa
18.19 — do Warszawy (pociąg pośp.)
19.10 — do Ostrowia
19.45 — do Łowicza
20.25 — do Gdańska i do Płocka
20.55 — do Krakowa
22.07 — do Poznania
23.34 — do Poznania (pociąg pośp.)
23.58 — do Poznania (przez Kutno).

Największy tragik świata

Grand-Kino Conrad Veidt

Piotrkowska 72.

HRABIA KOSTIA

w potężnym dramacie życiowo-psychologicznym
Wielki dramat w 9 aktach, podług znanego roman-
su V. CHERBULIER z Akademii Francuskiej.
Niesamowity fascynujący film. Szczyt gry aktorskiej

NAD PROGRAM: wspaniała farsa „FATALNA TRZYNASTKA“

ANONS: W następnej zmianie MAŁY KAPRAL (Karjera Napoleona)
Początek w dniu powszednie o g. 4,30, w soboty i niedziele o g. 2 pp. ostatni seans o g. 10.

MARJA Rozenberżanka

uczenica prof. Melcera
udziela lekcji gry fortepianowej
Nowo-Cegielniana 19
II piętro, front.
Godziny przyjęć: od 11-12-ej
i od 2-3,30.

SALA FILHARMONJI.

SOBOTA, dnia 30-go oraz NIEDZIELA, dnia 31-go
października, o godz. 8.30 wieczorem

BALET ROSYJSKI

Marg-rita i Valentin

F-R-O-M-A-N

Primabalerina i baletmistrz b. Teatru Wielkiego
w Moskwie

oraz Anna i Helena

MARKOWA

Tancerki Teatru Wielkiego w Moskwie.

PROGRAM:

KINO „NOWOŚCI“

Dziś i dni następnych
Wielki potężny
film sezonu!

KINO „NOWOŚCI“

GRZECH

Dramat rozpacz, miłości i rozkoszy.
W rolach głównych potentaci ekranu
Paweł Wegener, Marja Lejko i Reinhold Szyncel.

Nad program: Bajkowa komedia w 2-ch aktach.

Oddam lokal,

o 3 wielkich oknach, przy
ul. Nowomiejskiej,
odpowiedni na biuro lub skład.
Wiadomość w Biurze Informacji Prasowych
„BIP“ Cegielniana № 40.

PRZYCHODNIA DLA CHORYCH
PRZY ZIELONYM RYNKU.

LECZNICA

lekarzy specjalistów i gabinet lekarsko-
dentystyczny ul. Pańska 23 tel. 45 10.

Dr. Wajnstok	choroby wewnętrzne	od 9-11 od 3-5
Dr. Goldwasser		od 5-7
Dr. Izosimow		
Dr. Warhaft	choroby dzieci	od 9-11 od 5-7
Dr. Rawicz		
Dr. Manitus	chirurgia	od 2-4
Dr. Ukraińska	chor. kobiece i akuszerja	codziennie 11-1 pon. i czw. 6 ³⁰ -7 ³⁰ od 5-7
Dr. From		
Dr. Neumark	choroby skórne i weneryczne	od 11-1 od 4-7
Dr. Sznitkind		
Dr. Więckowski	chor. oczu	od 3-5
Dr. Kon Bolesław	chor. uszu gardła i nosa	od 12-1
Dr. Datyner	chor. nerek pęcherza i dróg mocz.	od 9-11 i od 7-8

Lek.-dentysta Izosimowa
wtorek, czwartek, sobota od 5-8

Lek.-dentysta Reiterowska
wtorek, czwartek, sobota od 9-12
poniedziałek, środa, piątek od 5-7

Analizy lekarskie.— Wizyty na mieście. — Pomoc akuszerji. — Mostki i korony złote i platynowe. Gabinet urologiczny.

Szczepienia ochronne przeciw szkarlatynie.

Ratujcie zdrowie!

Najsłynniejsze światowe powagi lekarskie stwierdziły, że 75% chorób powstaje z powodu obstrukcji. Chory żołądek jest główną przyczyną powstania najrozmaitszych chorób, zanieczyszcza krew i tworzy złą przemianę materji.

Słynne od 45 lat w całym świecie

ZIOŁA z GÓR HARCU D-ra LAUERA

jak to stwierdził prof. Berliński, uniwersytetu Dr. v. Leyden, Dr. Martin, Dr. Hochfloetter i wielu innych wybitnych lekarzy są idealnym środkiem dla uzdrowienia żołądka usuwają obstrukcję (zatwardzenie) są niezastąpionym środkiem przeczyszczającym, ułatwiają funkcje organów trawienia, wzmacniają organizm i pobudzają apetyt.

ZIOŁA z GÓR HARCU D-ra LAUERA usuwają cierpienia wątroby, nerek, kamieni żółciowych, cierpienia hemoroidalne, reumatyzm i artretyzm, bóle głowy, wyrzuty i liszaje.

ZIOŁA z GÓR HARCU D-ra LAUERA zostały nagrodzone na wystawach lekarskich najwyższymi odznaczeniami i złotymi medalami w Badeniu, Berlinie, Wiedniu, Paryżu, Londynie i wielu innych miastach. Tysiące podziękowań otrzymał Dr. Lauer od osób wyleczonych.

Cena pudełka zł. 1.50, podwójne pudełko zł. 2.50.
Sprzedaje w aptekach i składach aptecznych.

UWAGA: Wystrzegać się bezwartościowych naśladownictw.
Kreprezentant na Polskę: Józef Grossman, Warszawa, Chmielna № 49.

Część I

Wizja nocy

Balet w 1 akcie ukł.
Margarity FROMAN,
muzyka CHOPINA.

Część II

Bachanalja

Balet w 1 akcie ukł.
Margarity FROMAN,
muz. GŁAZUNOWA.

1. RÓŻYCKI: Krakowiak. 2. CZAJKOWSKI: Taniec wschodni. 3. CZAJKOWSKI: Taniec tatarski. 4. GOS-SEC: Gawot. 5. BAKALEJNIKOW: Taniec Kautaski. 6. LIADOW: Taniec lalek. 7. LISZT: II ga Rapsoda węgierska. 8. LANNER: Walc wiedeński. 9. SCHUBERT: Moment musical. 10. CZAJKOWSKI: Taniec chiński. 11. SAINT-SAENS: Śmierć łabędzia. 12. CZAJKOWSKI: Trepak.

Orkiestra pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego.
Bilety do nabycia w kasie Filharmonji.

SALA FILHARMONJI.

W SOBOTE, d. 2 przedstawienia W NIEDZIELĘ
30 października DLA DZIECI 31 października
o g. 4 po poł. o g. 4 po poł.

Dwa występy znakomitej 10-cio letniej artystki i klasycznej tancerki

Ninki WILINSKIEJ

Wandy TATARKIEWICZÓWNY
Artystki teatrów warszawskich i autorki sztuk teatralnych dla dzieci oraz znak. bajkopisarza BENEDYKTA HERTZA

Na program złożą się

CZERWONY KAPTUREK

1. Bajka literacko-muzyczna w 3 aktach B. Hertzka i W. Tarkiewiczówny ze śpiewami i tańcami, Muzyka A. Wilińskiego.

Akt. I. Kapturek rusza w drogę. Akt. II. Spotkanie z wilkiem. Akt. III. Uratowana babcia. W akcie I-ym „Taniec z lalką”, w akcie II-ym „Taniec motyla” odtoczy Ninka Wilińska

2. „Psołny Ignas” B. Hertzka i W. Tarkiewiczówny. Muzyka A. Wilińskiego.

3. „MAZUREK” WIENIAWSKIEGO odtoczy Ninka Wilińska

4. „BOB MA SZKARŁ TYNE” własne opowiadanie odczyta Benedykt Hertz.

Bilety od 75 gr. do 4 zł. już do nabycia w kasie Filharmonji.

Twoje mieszkanie to twoja twierdza.

OSZCZĘDNOŚĆ to pierwszy krok do bogactwa
Jeśli chcesz mieć trwałe i eleganckie

MEBLE

na bardzo dogodnych warunkach, a zarazem zaoszczędzić sobie 50 proc. wydatków, kup meble — tylko w solidnej firmie —

MARKOWICZ i NASIELSKI

6 PIOTRKOWSKA 6 w podw. tel. 49-71
Długotrwałe kredyty. Długoletnia gwarancja.

DO WYNAJĘCIA

jeden lub dwa pokoje umeblowane z używalnością telefonu.

Andrzeja 7, m. 8.

DR MED.

IGNACY MARGOLIS

choroby oczu
ZACHODNIA 57 (róg Cegielnianej).
Przyjm. od 12-2 i od 7-8 wiecz.

Dr. Józef Sz wajcer
akuszerka i choroby kobiece
Pomorska 7, tel. 27-84
przyjmuje od 3-5 po poł.

Dr med. Anna Margolisowa
choroby dzieci
Piotrkowska № 81, tel. 12-81
przyjmuje od 1-2 i od 5-7.

Do akt. № 3100 1926 roku.

Ogłoszenie.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi JAN MOWSKI, zam. w Łodzi przy ulicy Sienkiewicza 67 na zasadzie art. 1030 Ust. Post. Cyw. ogłasza, że w dniu 11 listopada 1926 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ulicy Wólczańskiej pod № 37 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Szmulca Altera i składających się z mebli oszacowanych na sumę zł. 760.

Łódź, 25 X 1926 r.
Komornik Jan Rzymowski.

SALA FILHARMONJI.

Orkiestra Filharmoniczna w Łodzi
Dyrektor: ALFRED STRAUCH

Poniedziałek, dn. 1 listopada 1926 r.
o godz. 8.30 wiecz.

Otwarcie sezonu koncert. 1926-27

DYRYGENT: GRZEGORZ

FITELBERG

SOLISTA: EMANUEL

FEUERMAN

(Wiolonczela)

W programie: KARŁOWICZ: Odwieczne pieśni VOLKMAN: Koncert wiolonczelowy A-moll. SKRJABIN: II-ga Symfonia. BOCCHERINI: Koncert wiolonczelowy B-dur.

Bilety nabywać można w kasie Filharmonji.

KOMUNIKAT.

Aby przyjść z pomocą szerokim masom ludności, udziela się w naszym Biurze codzień z wyjątkiem świąt od godz. 12 do 1 po poł.

Bezpłatnych Porad Prawnych

przez znanego specjalistę dz. Armanda Akerberga.

PIERWSZE w POLSCE

Biuro Informacji Prasowych i Ogłoszeń „BIP“

CEGIELNIANA 40 TELEFON 20 62.

Poszukuję

umeblowanego, ewentualnie bez mebli

POKOJU

kawalerskiego z wejściem z klatki schodowej.

Oferty z podaniem ceny pod J. S do adm. Zawadzka 7

Dwa Zespoły przedziałnicze i szraparnię

(system Hartmanna)

w dobrym stanie do sprzedania.

Oferty do administracji „Wiad Codz.” sub. „Przedziałnia“.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE 8 gr. za wiersz milimetryowy, jednołamowy (na stronie 10 lamów), w tekście 40 gr. (strona 4 lamy). NADESŁANE: nekrologi 30 gr. ZAMIEJSCOWE: o 50 proc. drożej, a ZAGRANICZNE: o 100. DROBNE: 10 groszy. Poszukiwanie pracy 5 groszy.

Prenumerata: w Łodzi 4 zł. 20 gr. miesięcznie, zamiejscowa 20 gr. miesięcznie, zagranicą 7 zł. 20 gr. Czerpanie do domów 30 gr. miesięcznie.